

TRANSCRIPT VAN DE GEMEENTERAAD VAN DE GEMEENTE RIDDERKERK

d.d.

---

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Ik open deze vergadering en wil u allen verzoeken op te staan. Op 11 juli jongstleden is overleden Henny Kempees-De Minjer. Ze is 83 jaar geworden. Henny was raadslid van 1998 tot 2002 voor de VVD en een afsplitsing daarvan de Vrije Liberalen. Het is fijn dat haar beide dochters bij ons aanwezig zijn. Zij die haar gekend hebben, zullen haar herinneren als een dame. Een actieve vrouw die zich op meerdere wijzen heeft ingezet voor onze samenleving. Zij was de drijvende kracht achter de wijkvereniging Oost en de vele activiteiten die daardoor werden georganiseerd in de Oosterhonk. Daarnaast noem ik haar inzet voor de politiek. Als raadslid, burgerlid, fractieondersteuner en bestuurslid, vele jaren was ze in deze zaal als gast in ons midden. De laatste jaren waren voor haar en haar familie heel moeilijk. Heel liefdevol is zij verpleegd in het Jasmijnhuis in onze gemeente. Ik mocht haar daar zelf ook nog bezoeken. Troost en sterkte wensen wij toe aan haar kinderen, haar kleinkinderen en alle die haar lief waren. Voor de publieke inzet van Henny Kempees mogen wij en de Ridderkerkse gemeenschap haar dankbaar zijn en het is met respect dat wij haar herdenken. Ik verzoek u om enkele momenten stilte. Ik dank u wel. Nu gelegenheid voor de familie om weer te vertrekken. Van harte welkom, mijn raadsleden. Leden van het college, de raad is nu compleet. Mijnheer Overheid is er ook. Ik hoef dus niet meer te melden dat hij wat later komt. Ambtelijke ondersteuning en de volgers thuis via internet, allemaal van harte welkom. Ja we missen er een. Mijnheer Mijnders is er nog niet, heeft zich ook niet afgemeld. Ik denk dat hij een leuke band heeft. Hij komt zo binnen denk ik wel. Dit is wel een heel bijzondere raadsvergadering. Zo'n herdenking vind ik altijd bijzonder en deze is wel een hele bijzondere omdat we straks afscheid gaan nemen van ons raadslid Louis van der Spoel, dat volgt na agendapunt 10. Iemand van u over de agenda? Dat is niet het geval. Dan is de agenda vastgesteld.

2. Vragenuur voor raadsleden (artikel 41 Reglement van Orde)

De voorzitter: En dan zijn we nu bij het vragenuur aangekomen. Vragen die gesteld zullen worden door diezelfde mijnheer Van der Spoel van de VVD over openbare verlichting in Slikkerveer. Mijnheer Van der Spoel, ga uw gang.

De heer Van der Spoel: Dank u, voorzitter. Al enkele weken branden in een deel van oud Slikkerveer de lantaarnpalen zowel 's nachts als overdag. Bewoners die dit bij de gemeente gemeld hebben, hebben te horen gekregen dat het niet mogelijk is om te zorgen dat overdag deze verlichting uitgeschakeld wordt. Dit zou mede komen door de vakantie van medewerkers. Vandaar de volgende vragen. Hoe kan het zijn dat er blijkbaar niemand is die dit probleem kan verhelpen? In die vakanties van medewerkers ten grondslag liggen aan het niet kunnen oplossen van deze ongewenste situatie welke alternatieven heeft men onderzocht om het probleem toch te kunnen verhelpen? Hoe verhoudt het dag en nacht laten branden van openbare verlichting zich tot de voorbeeldfunctie die de gemeente heeft op het gebied van duurzaamheid zoals onder andere in het collegeprogramma is verwoord? Hoe denkt u inwoners te kunnen motiveren en stimuleren om op het gebied van duurzaamheid vooral vooruitstrevend bezig te zijn als de gemeente zelf een dergelijke laconieke en berustende houding laat zien? En als laatste, hoe gaat u in de toekomst ervoor zorgen dat energievervalsingen van deze aard niet meer voorkomen? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja dank u wel, voorzitter. Voorzitter, het is de heer Van der Spoel ook in z'n laatste raadsvergadering gelukt om een lastige vraag te stellen. Althans zo ervaar ik het toch wel toen ik het las. Het is een vrij technisch verhaal. Even voor de duidelijkheid, een lantaarnpaal die zijn van de gemeente en het netwerk is van Stedin en waar het defect optrad, was in het netwerksysteem. Hele technische handleiding die ik als opdracht gekregen heb die laat ik even voor wat het is, voorzitter, maar het gaat erom dat Stedin bezig is met een duurzaamheidsslag. Dan moet u niet lachen terwijl die lichten aan staan, maar een duurzaamheidsslag maar het is een dergelijke mate ingewikkeld systeem dat iets defect gegaan is. Het is nog steeds defect. Het is blijkbaar zo ingewikkeld dat ze het na een aantal weken nog niet kunnen oplossen. Het heeft niet te maken met vakanties. Het heeft wel te maken met een beperkt aantal zeg maar deskundige krachten bij Stedin. Toen de klachten kwamen en toen het werd geconstateerd inderdaad door inwoners, voorzitter, toen heeft de gemeente natuurlijk aan de bel getrokken en wat nu de oplossing is, is een tijdelijke oplossing dat er een tijd klok ingesteld wordt. Die lampen blijven gewoon branden, alleen door die tijd klok gaat ie soms uit en aan maar dat is natuurlijk een tijdelijke oplossing. Gaan niet allemaal op hetzelfde tijdstip aan en uit, maar ongeveer als het donker wordt gaan ze aan dus zo wordt het nu tijdelijk opgelost. Als u vraagt, voorzitter, als de heer Van der Spoel vraagt, is het een goed voorbeeld? Uiteraard niet. Het is natuurlijk geen voorbeeld van duurzaamheid. Stedin had ook natuurlijk zelf met zo'n tijd klok gedachte kunnen komen en hoe kunnen we dat nou voorkomen? Nou er zijn twee lijnen. We zitten er eigenlijk al bovenop. In dit geval ging het om een defect in het netwerksysteem, maar we hebben ook wel andere klachten gehad. Dus we zitten ... vaak is er contact met Stedin en ze zijn ook een beetje aan het stalken en in oktober hebben we een zeg maar een managementoverleg met de leiding van Stedin om te kijken dat dit in de toekomst niet meer voorkomt. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Van der Spoel.

De heer Van der Spoel: Ja dank u wel, voorzitter. Naar mijn waarneming branden vandaag de lantaarnpalen niet meer en vandaar de aanvullende vraag, hoe kan het nu als we zo praten over excellente dienstverlening aan burgers dat het zo lang laat op zich laat wachten dat een ... dat de lantaarnpalen uitgeschakeld worden en het zou toch niet zo moeten zijn dat als een raadslid dat meldt het snel opgelost kan worden en als een inwoner het meldt dat niet. Dus hoe verhoudt dat zich tot excellente dienstverlening aan burgers? Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Wethouder Meij.

De heer Meij: Dank u wel, voorzitter. Ik heb net de verantwoordelijkheden uitgelegd. Maar mijnheer Van der Spoel, u heeft gelijk. Dit is geen voorbeeld van excellente dienstverlening en het is ook geen voorbeeld ... toonbeeld van duurzaamheid. Daar wil ik het bij laten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik ga naar mevrouw Van Nes-de Man van de Burger op 1 en dan gaat het over afvalbeleid. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Waarbij ik direct aan wil geven dat vraag 2 en 3 al beantwoord zijn. Ik had een eerste versie blijkbaar doorgestuurd naar de griffie in plaats van de tweede aangepaste dus die laat ik vervallen. De nieuwe containers zijn gechipt zo staat in de brief die huis aan huis is verspreid. Is dit de ingebouwde elektronica of is dit de sticker ... betreft dit de sticker met de barcode? Indien er al een oplossing voor het afvoeren van luiers en incontinentiemateriaal is wat dagelijks moet gebeuren voor de ondergrondse afvalbakken waar de klepbewegingen tellen en in het verlengde hiervan het feit dat ouderen met kleine afvalzakken zullen werken omdat ze de grote 60 liter zakken niet kunnen dragen, in de container tillen, is hier aan gedacht? Zijn er afspraken gemaakt met scholen, verenigingen en kerken over het oud papier wat zij nu nog inzamelen door het bij hun eigen gebouw te laten brengen, mogen zij hiermee doorgaan? Dank u.

De voorzitter: Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Ja dank u wel, voorzitter. De nieuwe containers die worden ter plekke zeg maar voor de deur in mekaar gezet en voorzien van een chip en die wordt onder de rand ingeslagen en dat is een ronde fysieke chip. En dat is dus niet de barcode die op de container zelf staat. Dat is inderdaad een barcode met adres en de chip bevat de postcode en het huisnummer. Dus het is echt aan het huis gekoppeld. Er is nog geen oplossing voor het luier- en incontinentiemateriaal. Er wordt in de land op een aantal plaatsen proeven gedaan om deze afvalstroom apart in te zamelen. Wij wachten op die resultaten. De 60 liter zakken, dat die zo zwaar zouden worden, zeg maar in de toekomst gaat PMD en restafval bij mekaar en ja omdat daar ook plastic en drankkartons bij zitten, is dat wel volumineus maar niet ontzettend zwaar dus dat is op zichzelf te doen. Als het gaat om luiers, ja, dan is er een andere situatie. Dat zijn ouders, kinderen, jonge mensen die normaal gesproken dat soort dingen wel kunnen doen. Maar ook daar geldt, er zit ook PMD bij. Voor de incontinentie, medische problematiek komen we later dit jaar ook in onze verordening nog op terug om dat te gaan regelen om daar ook iets voor te regelen. Daar komen we in november of december mee naar de raad. De scholen, nou er zijn ... met scholen, verenigingen, kerken afspraken gemaakt. Op dit moment worden die verfijnd en afgerond. 9 partijen. Dat gebeurt in een goede sfeer. We zijn ook in de ... ja, eigenlijk zijn we het eens met elkaar en het moet nog even de puntjes op de i worden gezet. Als een partij zegt, ik wil papier toch laten ... bij me terecht laten komen en ik wil dat zelf vermarkten ... ik ga wel naar een oud papier boer en ik probeer het daar te slijten, dan is ... ja staat niets staat in de weg natuurlijk, maar ja wij willen ... wij streven nu het andere systeem na, maar er zitten geen verboden op handel in dit land dus maar of je het voor mekaar krijgt is een andere zaak. Gisteravond was de harmonie Slikkerveer, een van de partijen die heel wat jaren afval heeft ingezameld. Ook hier op het plein en we hebben een mooie, feestelijke toon laten horen rond dit hele de hele uitrol van dit plan en dat is ook wel weer mooi. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Dank voor de antwoorden aan de wethouder. Ik heb nog wel een vraag over de luiers en incontinentiemateriaal, want dit zei u een aantal maanden geleden ook van dat er men er mee bezig is en dat er wat gebeurt. Houdt dit in dat er voor die klepbewegingen dan ook niet betaald hoeft te worden totdat hier een oplossing voor is in het algemeen?

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Wethouder Japenga.

De heer Japenga: Voorzitter, zoals ik al zei gaat het om ... waar het gaat om een medische noodzaak, daar komen we met een voorziening. Daar waar het gaat om luiers, daarvan hebben we ook gezegd je hebt allemaal een bepaalde fase in het leven waarin je alleen bent, waarin je kinderen krijgt, waarop ze de deur uitgaan en waarop je ouder wordt en daarin zit ook een soort solidariteit en dat werkt nu ook zo. Dus dat moet nu ook lukken als je een groot gezin hebt, dan heb je nu waarschijnlijk twee containers omdat het anders niet lukt en dat zal dan ook zo zijn. En dan gaan de kinderen de deur uit, die vliegen uit en dan neem je er weer één. Dus dat is in de ... het leven gezien ook een patroon. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. We gaan naar mijnheer Rijdsdijk van de Partij van de Arbeid en dan gaat het over parkeervergunningen voor mensen met een beperking. Mijnheer Rijdsdijk.

De heer Rijdsdijk: Dank u wel, voorzitter. De gemeente kampt met een achterstand bij de uitgifte van algemene parkeervergunning voor mensen met een beperking. De achterstand is dusdanig groot dat de betreffende inwoners zijn nieuwe kaart niet ontvangen voor de datum dat de oude kaart is verlopen en dat terwijl de vergunning in de meeste gevallen ruim op tijd is aangevraagd. Mensen worden daardoor ernstig in hun mobiliteit beperkt. De Partij van de Arbeid Ridderkerk heeft hierover de volgende vragen. Wat is de reden dat de achterstand is ontstaan bij de uitgifte van deze parkeervergunningen? Hoe groot is de

achterstand momenteel en hoe lang bedraagt de wachttijd? Binnen welke termijn is de achterstand naar verwachting weggewerkt? Waarom zijn de aanvragers van een vergunning niet proactief geïnformeerd over de achterstand? En de laatste vraag, op welke wijze is het college bereid gedupeerde inwoners tegemoet te komen? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Franzen.

De heer Franzen: Ja dank, voorzitter. En inderdaad een belangrijk onderwerp, mensen met een beperking moeten zo mobiel mogelijk blijven en een parkeervergunning helpt daar soms bij. Er vindt momenteel een analyse plaats over hoe groot het probleem is. Die analyse vindt momenteel plaats. De wachttijd op dit moment is 8 tot 10 weken. De wettelijke termijn voor om een aanvraag in behandeling ja voor de hele procedure heen te leiden, is 8 weken dus de overschrijding zoals we het nu kunnen zien is maximaal .... Ongeveer maximaal 2 weken. Dan vroeg u nog binnen welke termijn de achterstand naar verwachting is weggewerkt. Ja we gaan nu eerst het probleem analyseren en daarna weten we pas binnen welke termijn ja de achterstanden zijn ingelopen. Waarom zijn de aanvragers van een vergunning niet proactief geacht geïnformeerd over de achterstand? Ja zoals ik al net zei, er is pas zeer recent sprake van een achterstand. Volgende week is die hele achterstand in kaart gebracht en dan zullen we ook de aanvragers proactief informeren. Op welke wijze is het college bereid om een gedupeerde inwoners tegemoet te komen? Ja we gaan eerst kijken wat er aan de hand is en dan kunnen we een oplossing formuleren.

De voorzitter: Mijnheer Rijsdijk.

De heer Rijsdijk: Ja dank u wel, voorzitter. De wethouder die zegt er gaat een analyse verricht worden. Volgende week kunnen we daar meer over zeggen. Ja dan wil ik wel graag vragen of nou ja de raad dan geïnformeerd kan worden over die analyse en over de ja geboden oplossing en ik roep de wethouder wel op ja om haast te maken want als je op dit moment in kaart hebt die je niet meer gebruikt kan worden dan zit je wel om het hand en dat is voor die mensen een ja een enorm probleem. Dus ik zou daar wel ja graag spoed bij zien. Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog? Wethouder.

De heer Franzen: Ja, de boodschap dat urgentie is geboden die nemen we over en we zullen er alles aan doen om het probleem zo snel mogelijk in kaart te brengen en tot een oplossing te komen.

De voorzitter: Dat brengt ons bij mijnheer Ros van GroenLinks en dan gaat het over de uitspraak inzake stikstof. Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u, voorzitter. De Raad van State oordeelde in mei dit jaar dat gemeenten pas mogen bouwen wanneer er een stikstofplan is. In juni heeft heer Soffree van Partij van de Arbeid hier vragen over gesteld. Maar toen, in juni, net na de uitspraak kon het college nog niet concreet de gevolgen meedelen voor Ridderkerk. Daarom willen GroenLinks en de PvdA een drietal vragen stellen over de ruimtelijke consequentie voor Ridderkerk. Is er inmiddels nu wel geïnventariseerd voor welke projecten in Ridderkerk de stikstofuitspraak gevolgen kan hebben? En is er door de provincie inmiddels om deze inventarisatie gevraagd? En wanneer wordt de raad erover geïnformeerd? En is er inmiddels meer bekend over de mogelijke gevolgen voor Nieuw Reijerwaard? Dank u wel.

De voorzitter: Wethouder Oosterwijk.

De heer Oosterwijk: Ja dank u wel, voorzitter, en ik dank ook de heer Ros voor deze vragen want het is een belangrijk onderwerp en ik snap in alle opzichten dat de vraag ook na de vakantie weer even voor komt te liggen. Voorzitter, ik stel vast dat we in Ridderkerk gelukkig nog gewoon doorbouwen. Vanmiddag vonden

bijvoorbeeld de eerste paal slaan plaats van fase 5 van Het Zand en het is ook gewoon mooi om te zien dat we in die zin niet op elk bouwproject zeg maar op voorhand negatieve consequenties ondervinden. Ik veronderstel dat de heer Ros bekend is met de methodiek dat het ministerie van LNV in juli van dit jaar een commissie stikstofproblematiek heeft ingesteld die naar verwachting op 23 september inzicht zal gaan geven over het ja wat zeg maar de korte termijn en de langere termijn aanpak van de stikstofproblematiek in Nederland zal moeten gaan zijn of kunnen gaan zijn. En we zijn natuurlijk met elkaar daar ook gewoon razend geïnteresseerd in wat dat advies gaat brengen. Het is wel goed om te zien dat ook als het gaat om nou ja ik zou zeggen de praktische werkbaarheid van dit vraagstuk er stappen worden gemaakt. Vorige week is er een rekentool, een geactualiseerde rekentool AERIUS weer beschikbaar gekomen voor gemeenten waartoe in ieder geval gemeenten in staat zijn om überhaupt te kunnen toetsen aan de hand van parameters in hoeverre dan voor bepaalde projecten nou ik zou zeggen de oude normen zouden worden overschreden. Dat zegt nog helemaal niets voor die projecten over de daadwerkelijke impact van de stikstofuitspraak op zich. Nou wij wachten natuurlijk en er is ook geen ander alternatief die adviesuitspraak van de commissie Remkes af. Wij bezien gewoon heel concreet wat die rekentool voor nieuwe mogelijkheden biedt en, en dat is misschien wel goed om te noemen, een toetsing die we zelf intern hebben gemaakt op nou ja je zou kunnen zeggen de kwetsbare stikstofgebieden om ons heen rekent wel dat er maar nou dat er gewoon geen significante risico's zijn waar wij in de Ridderkerkse methodiek rekening mee moeten houden. Niet om de laatste plaats omdat het belangrijkste toets gebied de Biesbosch is. Dus gewoon heel concreet, wij hebben nog geen beter inzicht of dieper inzicht gekregen dan voor de vakantie en dat dat ook met de beste wil van de wereld niet gekund. En laten we ook blij zijn dat dat voor bepaalde projecten in Ridderkerk gewoon niet evident is zoals bijvoorbeeld in Den Haag wel is geworden. Wij wachten dat dus af en als er duidelijkheid komt, want DCMR gaat ook over het advies van de commissie Remkes vertalen voor de gemeente hier in de regio. Als duidelijk is wat dat voor Ridderkerkse projecten zou kunnen betekenen in positieve zin of negatieve zin dan informeren wij uw raad natuurlijk aansluitend. En datzelfde geldt ook voor Nieuw Reijerwaard. Daar heeft een eerste toets uitgewezen dat naar verwachting dat ook geen significante impact heeft, maar om daar ook nog wat beter gevoel bij te krijgen ... heb ook wel wat mensen die daar andere meningen bij hebben, voeren we daar momenteel ook een second opinion op uit. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Ros.

De heer Ros: Dank u wel, voorzitter, voor deze duidelijke informatie en over het algemeen goed nieuws zoals het nu lijkt voor Ridderkerk. In juni dit jaar had u het over een belangrijke rol van de provincie die vragen zou stellen aan de gemeente. Is deze van de baan en overgenomen door die commissie Remkes, begrijp ik dat goed of heb ik dat verkeerd begrepen? Dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog over dit onderwerp? Hartelijk welkom, mijnheer Mijnders. Wethouder.

De heer Oosterwijk: Nee, voorzitter, laat ik vooral ook benoemen dat de provincie nog steeds aan zet is in het hele stikstoftraject. Vooral langs de lijn van inventarisatie en duiding. De provincie heeft zelf eerst een eigen inventarisatie gemaakt en die heeft dat nu voorgelegd aan de gemeenten van klopt dat zo ongeveer. Dat is vooral categorisering grote projecten, kleine projecten, middelgrote projecten, enzovoorts. En de provincie is nu nog bezig om dat ja om naar aan de hand van die inventarisatie nader te gaan duiden en ook daarvoor geldt, als daar meer informatie beschikbaar over gaat komen dan zal ik uw raad actief informeren.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar mijnheer Rottier van de SGP en dan gaat het over de driehoek ... dat is een moeilijk woord zeg, Driehoeksveer. Mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Ottevanger OV exploiteert de Driehoeksveer Ridderkerk, Kinderdijk, Krimpen aan de Lek en enkele andere veerdiensten. Er is gepubliceerd over een aanstaand

faillissement van Ottevanger OV in het Financieel Dagblad van 6 september en het artikel heb ik doen toekomen. Volgens het artikel heeft Ottevanger OV de veerdienst tussen Rozenburg en Maassluis verkocht. Volgens de provincie Zuid-Holland leek het faillissement van Ottevanger OV op handen en was verkoop het beste, aldus het artikel. In de publicatie van RTV Rijnmond van 4 september, waarvan de link ter beschikking is gesteld, zegt eigenaar Ottevanger dat hij zijn veerdienst heeft verkocht om persoonlijke redenen. Volgens hem gaat het goed met zijn bedrijf. Naast de veerdienst Maassluis-Rozenburg opereert hij nog 4 andere veerdiensten. Die zijn ook verkocht. Einde van het citaat. Uit dit bericht zou kunnen worden geconcludeerd dat de Driehoeksveer zou zijn verkocht. De SGP-fractie hecht aan een goede veerdienst, vindt de situatie onduidelijk en heeft de volgende vragen. Is het college op de hoogte van berichten over een aanstaand faillissement van Ottevanger OV en verkoop van de veerdienst van de Driehoeksveer? Indien het college hiermee niet bekend is, wil het college de situatie van de Driehoeksveer nagaan en de raad berichten? Indien de Driehoeksveer nog in eigendom is van Ottevanger OV, is een aanstaand faillissement dan afgewend? Heeft de gemeente een plan voor een acute vervanging in geval van uitval van de Driehoeksveer? Welke alternatieven zijn voor handen in geval van uitval van de Driehoeksveer? Indien de Driehoeksveer is verkocht, wie is de nieuwe eigenaar? Heeft de nieuwe eigenaar het contract overgenomen en wordt de veerdienst ongewijzigd voortgezet en heeft de gemeente contact met de nieuwe eigenaar? Tot zover.

De voorzitter: Wethouder Meij.

De heer Meij: Ja dank u wel, voorzitter. We zijn op de hoogte uiteraard van de ontwikkelingen. De Driehoeksveer is overgenomen door ODV Maritiem uit Zwijndrecht en heeft inderdaad zoals de heer Rottier ook zegt, vier andere veerdiensten overgenomen. Er is geen sprake van een faillissement. De heer Rottier noemt een aantal citaten, voorzitter. Wij zijn er ... wij hebben duidelijkheid gekregen dat het gewoon een overname is. Er is ook geen sprake dat de dienstregeling aangepast wordt. Het personeel wordt overgenomen dus alles is eigenlijk gewoon volgens het boekje gegaan. Nou ja volgens mij zijn daarbij alle vragen beantwoord, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Rottier.

De heer Rottier: Dank u wel, voorzitter. Dat is een helder antwoord en daarmee zijn we gerustgesteld.

De voorzitter: Anderen nog? Nou dat neemt de wethouder vast in dank aan. Gaan we naar mevrouw Kayadoe van Leefbaar Ridderkerk over het evenement 3x2. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. Vorig jaar tijdens de jaarlijkse Jeugdwieler tour van 3x2 kwamen vanuit de bestuur van 3x2 scherpe kritiek over het afgeven van de benodigde vergunningen voor dit evenement. Wethouder Van Os beloofde toen plechtig tijdens de afscheidsceremonie dat gemeenten hier het komende jaar wat aan zou doen. Dit jaar bleek wederom dat vergunningen niet op orde waren toen op de laatste dag van het evenement de stoet van 3x2 het Koningsplein overstak terwijl daar een vergunning was afgegeven voor de zomermarkt. Door creatief ingrijpen van het bestuur van 3x2 liep dit toch nog goed af. We hebben naar aanleiding van dit incident de volgende vragen aan de wethouder. Hoe komt het dat wederom dit jaar de vergunningen voor 3x2 en de zomermarkt niet op orde waren waardoor één van de evenementen op de laatste dag geconfronteerd werden met dit probleem? Realiseert wethouder Van Os zich dat hij de bewuste ambtenaar die verantwoordelijk was voor deze fout geen oen kan noemen tijdens de afscheidsceremonie op zaterdag 31 augustus in de sporthal De Fakkel? En realiseert wethouder Van Os zich dat deze ambtenaren in dienst zijn van de gemeente Ridderkerk en dat hij als wethouder politiek verantwoordelijk is voor alles wat deze ambtenaren doen of laten? En is de wethouder bereid om nu tijdens deze vergadering de bewuste ambtenaar alsnog zijn excuses aan te bieden voor dit optreden tijdens 3x2? Dank u wel.

De voorzitter: Ja, dat is nou ook wat. U bent helemaal niet verplicht, mevrouw Kayadoe, om van te voren uw vragen in te dienen maar als u dat wel doet, helpt ons dat wel in de voorbereiding. Het gaat over vergunningverlening, daarvan ben ik portefeuillehouder en ik zal dan ook de beantwoording doen. Mevrouw Kayadoe heeft het over vergunningen die niet op orde zijn. Vanwege de samenloop van 3x2 en de zomermarkt die verplaatst was, het was de verplaatste pinkstermarkt. De pinkstermarkt kon niet doorgaan vanwege het slechte weer. Vervolgens, ik zal het niet ontkennen, dat die twee evenementen elkaar in ieder geval ontmoet hebben. Beide organisatoren hebben volop over en weer contact gehad en zijn er in der minne uitgekomen en het is met heel veel plezier, zo hebben heel veel mensen mij verteld, dat 3x2 over de markt is gegaan dat er geen sprake was van onveiligheid. Integendeel, over en weer is er zeer van genoten en werd 3x2 zoals het hoort mooi aangemoedigd. Niets aan de hand. Het is geen toonbeeld van laten we zeggen coördinatie. Een ieder die dat beweert, heeft gelijk. Ik noem ook wel eens iemand een oen. Gebeurt wel eens, vind ik niet een heel ernstige term en ik zal mijnheer Van Os er achter de schermen ernstig op onderhouden wat hij daarmee kan hebben bedoeld maar de feitelijkheden zijn verlopen zoals ik u net heb geschetst en als iemand zich gekwetst voelt, dat is niemands bedoeling geweest. Wij gaan op zoek naar degene die zich gekwetst heeft gevoeld zodat we dat kunnen rechtzetten. Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Voor nu voldoende, dank u wel.

De voorzitter: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan was dit het vragenuur voor raadsleden.

3. Vaststelling besluitenlijst raadsvergaderingen d.d. 13 en 17 juni en 11 en 16 juli 2019

De voorzitter: We gaan naar agendapunt 3, de vaststelling van de besluitenlijst van de raadsvergaderingen van 13 en 17 juni en 11 en 16 juli 2019. Iemand over de besluitenlijsten? Dat is niet het geval. Die zijn vastgesteld.

4. Lijst van ingekomen stukken (zie afzonderlijke lijst), nadere inlichtingen over gegeven schriftelijke beantwoording (art. 40 RvO)

De voorzitter: Agendapunt 4, lijst van ingekomen stukken. Iemand over de lijst van ingekomen stukken? Dat is niet het geval zodat ook dat is vastgesteld.

5. Vast te stellen bestemmingsplan 'Markstraat'

De voorzitter: Agendapunt 5, vast te stellen bestemmingsplan 'Markstraat' ligt hier voor ter vaststelling. Zijn er stemverklaringen? Mijnheer Soffree van de Partij van de Arbeid.

De heer Soffree: Dank u wel, voorzitter. Wij stemmen in met het bestemmingsplan en wij vragen het college met klem werk te maken van het ontwikkelen van projecten waarin starterswoningen en woningen voor ouderen worden opgenomen en uitgevoerd. Dank u wel.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Mevrouw Fräser.

Mevrouw Fräser: Dank u, voorzitter. Mijn fractie stemt in, wel met de opmerking dat wij constateren dat er sprake is van een inconsequent beleid als het gaat om geluidsoverlast en de acceptatienormen. We vragen het college daar nadrukkelijk aandacht voor te hebben.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Tegenstemmers? Dat is niet het geval zodat het is vastgesteld.

6. Vervangende vaststelling bestemmingsplan Pruimendijk 228-A

De voorzitter: Agendapunt 6, vervangende vaststelling bestemmingsplan ruimte voor ruimte Pruimendijk 228-A ligt hier voor ter vaststelling. Stemverklaringen? Tegenstemmers? Vastgesteld.

7. Ontwerpverklaring van geen bedenkingen Ringdijk 38-42

De voorzitter: Agendapunt 7, ontwerpverklaring van geen beding ... geen beding. Van geen bedenking Ringdijk 38-42 ligt hier ter vaststelling. Stemverklaring? Mijnheer Kardol.

De heer Kardol: Dank u, voorzitter. Ik wil mij van stemming onthouden, omdat het nieuwbouwproject in relatie staat tot mijn werkgever. Dank u.

De voorzitter: Zorgvuldig. Nog meer stemverklaringen? Tegenstemmers? Met uitzondering van mijnheer Kardol, vastgesteld.

8. Verordening Starterslening 2019

De voorzitter: Agendapunt 8, verordening Starterslening Ridderkerk 2019 ligt hier voor ter vaststelling. Stemverklaringen? Mijnheer Rijsdijk, Partij van de Arbeid.

De heer Rijsdijk: Ik dank u wel, voorzitter. Wij stemmen in met de nieuwe verordening Starterslening. Op het punt waar het gemakkelijker wordt om de voorraad goedkope huurwoningen verder te verkleinen, willen wij geacht worden tegengestemd te hebben. Veel jongeren die geen huis kunnen kopen, zijn aangewezen op deze woningen en mede daarom is het van belang dat de voorraad op peil blijft. Dank u wel.

De voorzitter: Nog meer stemverklaringen? Tegenstemmers? Met inachtneming van de opmerking zoals gedaan is ook dat vastgesteld.

9. Rapport Rekenkamercommissie 'De Participatiewet in Ridderkerk'

De voorzitter: Agendapunt 9, Rekenkamercommissie Ridderkerk. Het rapport 'De Participatiewet in Ridderkerk', dat ligt voor ter debat. We hebben met elkaar afgesproken een eerste termijn van maximaal 4 minuten en in totaal denken wij hier een uur aan te kunnen besteden. Er is een amendement ingediend, heeft u allemaal op uw desk gevonden. Met als eerste ondertekenaar mijnheer Kranendonk van de SGP en die krijgt dan ook als eerste het woord. Wie van u wenst nog meer het woord over het Rekenkamerrapport? Mevrouw Ripmeester. Mevrouw Fräser. Mevrouw Kayadoe. Mevrouw De Wolff. Mijnheer Los. Mijnheer Overheid en mevrouw Van Nes-de Man. Zo compleet? De eerste vier minuten. Alhoewel dat niet verplicht is, zijn voor u, mijnheer Kranendonk van de SGP.

De heer Kranendonk: Nou voorzitter, ik ga mijn best doen. Dank u wel. De SGP-fractie wil de Rekenkamercommissie hartelijk bedanken voor haar onderzoek en al het werk wat zij erin hebben gestoken. Ook de mondelijke toelichting van de voorzitter van de Rekenkamercommissie tijdens de behandeling in de commissievergadering van 5 september jongstleden hebben we goed tot ons genomen. Daar stelde de heer Démoed, de voorzitter, onder andere vast en nu citeer ik, bij de beoordeling van de wijze waarop de gemeente haar taak heeft uitgevoerd over de 3 jaren die wij hebben onderzocht, kan ik zeggen dat de wettelijke taak naar behoren is uitgevoerd. Einde citaat. Wil dat zeggen dat alles goed gegaan is? Nee. Dat mag helder zijn. Maar aan de andere kant is daarmee ook heel duidelijk en onafhankelijk vastgesteld dat het beeld dat we ook wel eens moeten aanhoren dat er heel veel misgaat, dat het een onjuist beeld is. Voorzitter, terugkijken is goed. Zeker om te leren van zaken die misgegaan zijn

en beter kunnen. Daarom is het ook goed dat het college de aanbevelingen van de Rekenkamer overneemt en meeneemt in het nieuw te ontwikkelen beleidskader waar we eerst nog een startnotitie voor zullen krijgen. Aan het raadsvoorstel wat we vanavond vaststellen, wil onze fractie samen met de ChristenUnie en de Partij van de Arbeid nog wel iets toevoegen middels een amendement. Omdat het rapport van de Rekenkamer aangeeft dat er beperkte informatie beschikbaar is over de ingezette re-integratie instrumenten en de effecten daarvan, en we als gemeenteraad de mogelijkheid willen hebben tijdig te kunnen bijsturen, is inzicht nodig in de methoden en/of de middelen die bijdragen aan het aantal klanten wat terugkeert op de arbeidsmarkt of op een andere wijze participeert in de samenleving. Vandaar de toevoeging zoals verwoord in het voorliggen amendement. Voorzitter, tot slot. De bijbel besteed veel aandacht aan werk. Aan het begin van de schepping heeft God een opdracht gegeven om een goed beheerder en rentmeester te zijn van deze aarde. Werken is dus een goddelijke opdracht. Voor de SGP is betaald en onbetaald werk gelijkwaardig. Niet alleen betaald werk is waardevol. Zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk moeten als even nuttige maatschappelijke bijdragen worden gestimuleerd en gewaardeerd. Daarom is het belangrijk ... is het een belangrijk uitgangspunt dat mensen met een uitkering die kunnen werken ook naar vermogen participeren. Vanuit de participatiewet heeft de gemeente verschillende instrumenten in handen om burgers zoveel mogelijk te laten participeren in de samenleving waarbij rekening moet worden gehouden met hun arbeidsvermogen en hun beperkingen. We gaan ervanuit dat het college met die middelen en de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie niet wacht tot er officieel nieuw beleid vastgesteld is maar vanaf vanavond direct voortvarend aan de slag gaat. Zou het college bij monde van wethouder Franzen dat willen toezeggen? En tot zover mijn bijdrage in eerste termijn. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Ripmeester, Partij van de Arbeid.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Er ligt een interessant rapport van de Rekenkamer. Allereerst, dank aan hen die er veel tijd en denkwerk in gestoken hebben. In het rapport staat alarmerende informatie op een rij. Je zou kunnen zeggen dat als iets naar behoren is uitgevoerd, is dat wettelijk naar behoren uitgevoerd maar deugt het dan ook? Als er zoveel alarmerende informatie is. De signalen werden al eerder gegeven en genegeerd in de opeenvolgende coalities. Hoogstens werd wat klein werk aangepast en zelfs daarover kun je gaan twijfelen door het feit dat nog steeds Flexensie in het rapport opduikt. En dat de motie budget light niet wordt uitgevoerd terwijl de nood hoog is. Voorzitter, ik moet even op mijn andere toestel. Sorry. Slechts één op de 5 mensen bleek op de hoogte van de klachtenregeling. Slechts de helft wist dat je een bezwaar kon indienen zo bleek uit een onderzoek, waaruit ook kwam dat in het intakegesprek zo nadrukkelijk aandacht was voor de plichten van de uitkeringsgerechtigden. Een op de 8 overwoog een serieuze klacht en maar 15% durfde dat. Trajecten worden niet zinvol gevonden. We weten al dat er niet wordt geregistreerd of mensen die met een bonus bij werkgevers gaan werken ook daar een baan krijgen of voor nop zich inzetten. 90% heeft een psychisch of lichamelijke beperking. 60% van de geïnterviewden denkt niet meer aan een baan te kunnen komen en bijna 55% is eenzaam. Dik 65% heeft geen startkwalificatie. Dat vraagt niet om een integrale aanpak. Dat roept er luid om. Het rapport stelt dat het beleid in Ridderkerk sociaal is en gericht op maatwerk, maar er is geen cliënt gesproken. Alleen de mensen die het beleid moeten uitvoeren. 2 jaar geleden is er een klanttevredenheidsonderzoek geweest waar Ridderkerk op alle punten lager scoorde dan de referentiegroep. En dat onder een groep die relatief kort in de bijstand was en bij machte was om de schriftelijke enquête in te vullen dus eigenlijk een soort top groep. Rond de 900 mensen ontvangen een uitkering waarvan er 108 jongeren. Zij zouden voor een begeleiding niet afhankelijk moeten zijn van medewerkers die beperkt zicht hebben op de richting en het effect van het eigen handelen. Begeleiding die sterk afhankelijk is van de persoon die je treft en soms tref je het buitengewoon slecht. Wij zijn blij dat er al stappen zijn gezet naar verbetering, maar het gaat niet snel terwijl deze 900 huishoudens er elke dag mee te maken hebben. Er is geen reden tot blijdschap wat dat betreft. Statushouders zijn een aparte uitdaging en daar moet je de mensen integraal ondersteunen op de 5 levenssterreinen dus huisvesting - we hadden het net over het gebrek aan woningen -, welzijn en

gezondheid, opleiding, financiën en werk. En we herinneren het college en de raad aan het rapport weten is nog geen doen. Een integrale aanpak verdient iedereen en we willen meer mensen sociaal duurzaam op weg helpen want dat is gewoon zeer nodig. Groot zorgpunt vinden wij dat veel klanten melden last te hebben van vooroordelen bij de eigen ... bij onze eigen medewerkers en graag hoor ik van de wethouder hoe dat wordt aangepakt. En ook of hij achterover gaat leunen ten aanzien van de integrale aanpak terwijl het nieuwe beleid wordt uitgewerkt. Wij vragen de volgende toezeggingen. Dat er nu al duidelijk wordt gestuurd op die integrale aanpak, maar dat er ook vaart wordt gezet, dat alle klanten minimaal weten wie hun klantmanager is en dat ze één keer per jaar een gesprek hebben en dat de raad buitengewoon goed betrokken wordt bij deze noodzakelijke verbeterslag. We willen de wethouder sociaal in deze periode complimenteren, omdat het er naar uitziet dat informatie inderdaad opener wordt verstrekt en dat vinden wij al een hele verademing. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Fräser, D66.

Mevrouw Fräser: Dank u wel, voorzitter. Sinds de inwerkingtreding van de drie decentralisaties hebben de uitvoering van de Wmo en jeugdzorg bestuurlijk, politiek maar ook in de media veel aandacht gehad. Niet alleen in Ridderkerk, maar ook landelijk. Helaas is de uitvoering van de participatiewet onterecht relatief onderbelicht gebleven. Ik wil daarom beginnen met het bedanken van de Rekenkamercommissie voor het overnemen van een suggestie van D66 om onderzoek te doen naar de uitvoering van de participatiewet Ridderkerk. D66 gelooft namelijk in de kracht van elk individu en wij willen dan ook dat zoveel mogelijk mensen meedoen en werken. De realiteit is alleen dat niet iedereen in het leven gelijke kansen krijgt en heeft. En daar waar dit het geval is, wil D66 deze mensen graag een handje helpen. Mensen moeten kansen krijgen. Met een effectief participatiebeleid kun je burgers zonder maatschappelijk perspectief weer perspectief bieden en met een duidelijke visie, een duidelijke koers, duidelijke ambities en een duidelijk beleid kan een gemeente een groot verschil maken voor een mens. Voorzitter, mijn fractie is dan ook zeer teleurgesteld om in het rapport te lezen dat het hier nu juist aan ontbreekt in Ridderkerk. We lezen dat er na de inwerkingtreding van de participatiewet uitvoeringsvraagstukken zijn blijven liggen en dat er bijvoorbeeld nog steeds niet integraal gewerkt wordt. Mijn fractie vraagt zich af waarom de raad niet proactief wordt meegenomen als dit soort signalen oppoppen dat wij niet proactief worden geïnformeerd. Graag een reactie van het college. Voorzitter, wij willen ook denken in oplossingen. Problemen die worden geconstateerd, daarna moet er een oplossing worden gezocht. We hebben een geadviseerd raadsbesluit voorliggen en in alle eerlijkheid moet ik zeggen dat ik het de inhoud hiervan behoorlijk zwak vind. Ik voel geen urgentie om de problematiek op te pakken. Ik geloof dat mijn collega van de Partij van de Arbeid er ook al naar refereerde. Ze had het over dat er vaart gezet moet worden. Ik vind dat ook. Ik haal dat hier uit deze ... uit dit voorstel haal ik dat niet. Voorzitter, ik zou graag van het college een reactie willen om mij te overtuigen dat er daadwerkelijk grote stappen gaan gezet worden op korte termijn en we grote en belangrijke resultaten gaan zien. Ik ga nog geen uitspraken doen over mijn stemgedrag. Ik laat het afhangen van de reactie van het college. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Kayadoe, Leefbaar Ridderkerk.

Mevrouw Kayadoe: Dank u wel, voorzitter. De Rekenkamer heeft weer z'n best gedaan om een goed onderzoek af te leveren. Onderzoek naar de invoering en uitvoering van de participatiewet. Iedereen die kan werken, maar het op de arbeidsmarkt zonder ondersteuning niet redt, valt onder de participatiewet. De wet geeft de opdracht dat meer mensen werk vinden. Ook mensen met een arbeidsbeperking. Complex en ingewikkeld is het. Het thans geldende beleid is van 2014. Leefbaar Ridderkerk ziet dan ook graag dat dit beleid vernieuwd wordt. De tijden gaan snel. Zo snel verandert ook de wereld. De economie zit in de lift, nieuwe banen ontstaan er door allerlei nieuwe technologieën. Goede ondersteuning en begeleiding is dan essentieel voor maximaal rendement. In de startnotitie verwacht Leefbaar Ridderkerk dat er duidelijk en gedefinieerde begripsbepalingen worden opgesteld, de doelgroepen helder in kaart komen en concrete

doelstellingen worden opgenomen. En dat er duidelijk gestreefd gaat worden naar maatwerk. In de commissie heeft Leefbaar Ridderkerk al gevraagd waarom is de doelstelling niet nul. Geen mens meer moet afhankelijk zijn van de participatiewet. De economie die is toch aan het aantrekken en een goede samenwerking met de economische afdelingen binnen de gemeenten zou gewoon moeten zijn. Gebruikmaken van elkaars kennis en expertise. Dan moet je toch tot een maximaal rendement kunnen komen. Op voorhand al aangeven dat het niet voor iedereen mogelijk is om een baan te vinden, dan geef je ook dus op voorhand sommige mensen al een excuus. Goede begeleiding door klantmanagers. Er is verteld in de commissie dat men elkaar in ieder geval één keer per jaar ziet. Dat is minimaal. Maximaal inspanssen om het aantal mensen die gebruikmaken van de participatiewet te realiseren. Liefst zodanig dat de afdeling die hiermee belast is volledig opgeheven kan worden. En als laatste, in de commissie hebben wij de FoodCompany en de kledingbank al benoemd. Er is geen informatie opgehaald onder andere ook door de Rekenkamercommissie en dat vonden wij een gemiste kans en we hopen dat dit in ieder geval nog gaat gebeuren alvorens de startnotitie opgemaakt gaat worden. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Wolff, ChristenUnie.

Mevrouw De Wolff-Ter Beek: Het rapport wat voor ons ligt, laat de worsteling zien van de afgelopen jaren. Om de uitvoering van de participatiewet effectief uit te voeren. We hebben als raad extra geld vrijgemaakt om deze worsteling te boven te komen. Dat maakte dat de situatie verbeterd, wachtlijsten zijn weggewerkt, extra klantmanagers zijn aangenomen. Dit is hoopvol, maar wat de ChristenUnie betreft hopen we snel meer resultaten te zien. We staan dan ook positief ten aanzien van het geadviseerde besluit. Heldere begripsbepalingen, duidelijke prioriteiten en concrete doelstellingen gekoppeld aan prestatie indicatoren. Het is hard nodig. En er mag wat ons betreft nog wel een schepje bovenop. De ChristenUnie is daarom mede-indiener van het amendement door de SGP ingebracht. Breng in kaart welke methoden en middelen gebruikt kunnen worden om de werkloosheidscijfers naar beneden te krijgen. Kijk creatief. Onderzoek kritisch wat werkt en wat niet en zorg ook voor een eenduidige aanpak. Nog twee dingen wil de ChristenUnie graag genoemd hebben. Wacht niet tot het nieuwe beleid er is, maar ga snel aan de slag met genoemde verbeterpunten en als tweede punt, ik heb er alle vertrouwen in dat het amendement wordt aangenomen. Daarom nu alvast een vraag om een toezegging. Straks is er een lijst met middelen en methoden. Om te voorkomen dat het een losstaand document, een weinig zeggende lijst misschien gaat worden, zouden wij graag een toezegging willen dat deze lijst opgenomen wordt in de startnotitie waarbij dan aangegeven is wat kansrijk is om mee te nemen in nieuw beleid. Graag horen wij hier de reactie van de wethouder. Als laatste willen wij de rekenkamercommissie hartelijk danken voor het werk wat weer gedaan is. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Los, Echt voor Ridderkerk.

De heer Los: Dank u wel, voorzitter. De Rekenkamercommissie heeft er werk van gemaakt en dat is ook precies waar we het vanavond over hebben. Jammer is wel dat het onderzoek over 2017 gaat en een stukje 2018. In deze tijd van snelheid waar nieuw beleid vaak al is achterhaald voor het is geïmplementeerd, kun je dit kwalificeren als oude koek. Participeren in de samenleving is een groot goed. Het is niet iedereen te allen tijde gegeven om daar in mee te kunnen gaan. Het is bij wet geregeld dat we er als gemeente beleid om maken en als dat even kan, moet dat effectief zijn. De RKC komt met aanbevelingen en het college komt met een reactie van herkenning en overname van deze aanbevelingen. Tegelijkertijd wordt door het college opgemerkt dat het moeilijk is te zien welke instrumenten het meest effectief zijn, omdat heel veel van deze instrumenten tegelijkertijd worden ingezet. Zelfs synergie tussen deze instrumenten kan dan ook nog een rol spelen. Dat de Rekenkamer ook nog meegeeft dat we ons als raad moeten bemoeien met de wijze waarop de organisatie functioneert en waar wat nog aan gedaan moet worden, gaat wel wat ver. In feite stuurt de raad op hoofdlijnen en plaatst bij het college als het ware een bestelling voor effectief beleid vergezeld van voldoende budget. Daarna ligt de bal bij het college om

waar te maken wat de raad van hen verlangt. En ja, daar moet de raad dan ook heel duidelijk in zijn. In feite is dat ook eenvoudig, de uitstroom naar betaald werk moet de instroom overtreffen en liefst met flinke cijfers. Ik heb net het getal nul al horen noemen. Ja dat is wel een hele ambitieuze doelstelling, maar het zou mooi zijn. Geen gemakkelijke opgave, maar het is een interessante uitdaging en zeer de moeite waard. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Overheid, CDA.

De heer Overheid: Dank u wel, voorzitter. Allereerst dank aan de Rekenkamercommissie voor het opleveren van dit rapport. Het is mooi om te constateren dat het percentage werkloosheid in 2018 in Ridderkerk een half procent onder het landelijk gemiddelde is uitgekomen. Daarnaast geeft het rapport ook aan dat het aantal mensen in Ridderkerk met een uitkering toeneemt. Het CDA maakt zich zorgen over het feit dat de uitstroom lager is dan de instroom, maar er dus meer mensen blijven met een uitkering. We begrijpen dat het moeilijk is om iedereen te herplaatsen maar in tijden van economische groei moeten we hier toch betere resultaten mee behalen. De vraag aan de wethouder, kan er inzicht worden gegeven over de verschillende oorzaken bij de diverse doelgroepen? Voor nu ziet het CDA graag dat de targets meer smart worden geformuleerd zodat er beter gemeten en gestuurd kan worden. Volgend jaar willen we hier tenslotte een beter resultaat op halen. Vraag aan de wethouder, kan de wethouder de smart doelen over twee maanden in de commissie met de raad delen? Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Nes-de Man van de Burger op 1.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. Er is al heel veel gezegd dus ik houd het kort. Allereerst, dank voor het maken van het rapport en het de daarmee inzichtelijk maken van veel zaken voor ons maar ook het benoemen van zaken zoals de zware caseload, de problematiek die beperkt integraal wordt aangepakt en het slecht informeren van de raad. Als raad hebben wij hier al veelvuldig vragen over gesteld bij diverse bijeenkomsten. Het is dan ook goed te lezen dat dit college, deze wethouder, de aanbevelingen nu wel op gaat pakken en de aandachtspunten van ons uit zijn: wij missen in het rapport het interview met de klanten zelf. Er wordt over hen gesproken in plaats van met hen en zij zijn in de beleving van Burger op 1 de ervaringsdeskundigen. Waarom zijn schuldhulpverlening en de voedselbank alleen gebruikt in dit onderzoek als meest bruikbare voorziening voor het klantenbestand? Klanten komen ook bij de kledingbank en de FoodCompany en dat zijn mensen die niet altijd bij de voedselbank langskomen. Er zou meer ingezet moeten worden op de startkwalificatie. Hoe staat het met de inburgeringscursussen en worden die altijd door gekwalificeerde mensen gegeven en hoe loopt dat traject? Hoe zit het met mensen die een aantal maanden aan het werk zijn en dan, omdat de financiële prikkel voor een bedrijf wegvalt, weer de worden ontslagen? En in hoeverre worden mensen begeleid als ze aan het werk zijn als het gaat over de werkzaamheden en de arbeidsomstandigheden? Dank u.

De voorzitter: Ik moet daar even zelf een opmerking over maken. Het is een Rekenkamerrapport. Dat Rekenkamerrapport wordt aangeboden aan de raad en het is aan de raad of de aanbevelingen uit het rapport worden overgenomen of anderszins. Het besluit wat er ligt, het voorstel wat er ligt, is geen voorstel van het college, ik kijk met enige nadruk in de richting van mevrouw Fräser. Dat is geen voorstel van het college. Het is een voorstel en dat is opgesteld door de griffie. Dus uw vraagstelling is om die reden niet helemaal juist en nog een keer, het gaat over het Rekenkamerrapport. Rekenkamer heeft onderzoek gedaan. Dat mondt uit in een aantal aanbevelingen en daarover is de raad eigenlijk met elkaar in debat in hoeverre die aanbevelingen al dan niet opvolging verdienen en of dat al dan niet aanvulling verdient inmiddels ligt er een amendement van SGP en anderen. Dat wou ik u toch nog even meegeven en dat is ook binnen die kaders dat de wethouder hier op zal reageren. Het woord is aan wethouder Franzen.

De heer Franzen: Ja dank, voorzitter. Ja zoals de voorzitter net al zei, u heeft de Rekenkamer opdracht gegeven de participatiewet te onderzoeken. Mooi onderwerp, komt ook de timing van de resultaten is ook

goed. We gaan straks het beleid herzien en wat is dan mooier dan aanbevelingen te hebben hoe het beter kan, want die kunnen we dan straks direct om gaan zetten in nieuw beleid. Terug naar dat Rekenkamerrapport en we zagen dat de aantallen dus in de bijstand met om en nabij 100 zijn gestegen. De Rekenkamer heeft ook aangegeven dat 2 nieuwe taken naar de gemeente zijn gekomen in de onderzochte periode. De Wajong is naar de gemeente gekomen en er zijn extra statushouders ja toegewezen aan de gemeente om hier te huisvesten. Samen zijn zij ook ongeveer 100 dus zo is die ja die stijging wel te verklaren. Moet je daar meteen genoeg mee nemen? Nee natuurlijk niet. Je moet altijd kijken hoe kunnen we iedereen ja van de bank afkrijgen die van de bank af kan komen, want iedereen in de gemeente die mee kan doen die moet gewoon kunnen doen. Dat zijn we als samenleving aan elkaar verplicht. Is het aantal hoog? Dat heeft de ook de Rekenkamer geconcludeerd. Voor een ... het is vergelijkbaar met een gemeente tot 50.000 inwoners. Het beleid is ook sociaal volgens de Rekenkamer. Vervolgens heeft ja de Rekenkamer ook gekeken wat ... hoe kan je het beter doen, hoe kan je nog meer mensen naar werk begeleiden. De Rekenkamer zegt onder andere duidelijke begripsbepalingen gebruiken. Doelgroepen beter omschrijven. Doelstellingen opnemen en koppelen aan prestatie indicatoren. Verbinding tussen werken en inkomen en lokale economie. Dat zijn allemaal aanbevelingen die straks zullen moeten landen in de startnotitie voor het integraal beleidskader sociaal domein dat ook aan uw raad wordt aangeboden. De doelstelling moet zijn ja duurzame uitstroom, want alleen duurzame uitstroom zorgt ervoor dat straks als het economisch slechter gaat minder mensen terug naar de kaartenbak gaan want we zien ook dat heel veel mensen geen startkwalificatie hebben en dat is gewoon een gemiste kans. Er zijn ook kansen in de techniek en het is straks de bedoeling om daar met u bij het in ... bij de startnotitie ja dat nogmaals te bespreken en kijken hoe dat verder gaat. Moeten we dan helemaal gaan wachten tot die startnotitie wordt aangeboden? Nee, natuurlijk niet. De ... we zijn nu ook al bezig om iedereen naar werk te begeleiden. We hebben dus in recente periode iedereen gesproken. Dus iedereen heeft ... iedereen is in zicht. We hebben ook bekeken wie is er klaar voor een baan dus zodat ook die groep inzichtelijk is want dan kunnen we op die ... ja kunnen we die mensen ook kijken wat daar voor nodig is om ze aan een baan te helpen. Bijvoorbeeld een opleiding. Maar je kan ook denken aan werkervaringsplaatsen of ja vrijwilligerswerk want zo ... dat is de enige manier om iedereen van die bank af te krijgen. En ten ... wat betreft het amendement. Zoals ik daarnet al zei, we gaan het eigenlijk ja ... we nemen de aanbevelingen over dus het amendement ligt daar in lijn mee dus ja we staan positief tegenover het amendement. Tot zover.

De voorzitter: Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie allerlei handen dus dat gaan we in dezelfde volgorde doen en ook maximaal in dezelfde tijd. Mijnheer Kranendonk.

De heer Kranendonk: Nou dank u wel, voorzitter. We gaan het heel korter doen, want ik zie de publieke tribune steeds voller en voller worden en ik heb het idee dat die niet allemaal voor dit voorstel komen maar voor iets anders en daarom vond ik het toch wel erg jammer dat ik niet het laatste debat van mijnheer Van der Spoel in debat kon. We debatteren altijd heel erg graag dus we waren het vaak met elkaar eens op één ding na wat trok een wissel, dat was de tram maar goed dat laten we nu voor vanavond maar zitten. Maar voorzitter, dank voor de wethouder voor de toelichting. Ook voor uw toelichting aan dit agendapunt. Ik wil nog wel even de toezegging hebben, wethouder, dat u nu al aan de slag gaat en niet gaat wachten op het nieuwe beleid. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Ripmeester.

Mevrouw Ripmeester: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, wethouder. Ook voor de toezegging dat u direct aan de slag gaat en eigenlijk al bezig bent met alles wat we in het amendement vragen. Ik wil nog wel één ding opmerken over we zijn sociaal, want dat heeft een beetje de Rekenkamercommissie zegt we zijn sociaal. Ik vind dat een beetje een droste effect. We hebben namelijk met geen cliënt gesproken. De medewerkers zeggen dat we sociaal zijn. De Rekenkamer stelt dat de medewerkers stelt dat we sociaal zijn en u zegt nu we zijn sociaal, maar dat ... daar vind ik dus echt wel wat aan af te dingen. Het is een beetje de

slager die zijn eigen vlees keurt en zegt dat het fantastisch is. Waarom ... ik heb nog niet gereageerd op het amendement. Nog niet uitgelegd ook, want waarom steunen wij nou dat SGP-amendement? Nou eigenlijk omdat het vraagt wat wij al eerder vroegen, waar we al eerder op aandrongen en blijkbaar zitten we soms toch meer op dezelfde lijnen dan je soms zou denken. We zijn wel een beetje teleurgesteld over de wijze waarop het amendement tot stand is gekomen, want 5 minuten nadat de SGP via de mail en tijdens de commissie kenbaar maakte een amendement te willen indienen, hebben wij positief gereageerd. 11 dagen later hoorden wij dat het amendement er was, en was alleen mede-indienen nog mogelijk. Dat hebben wij gedaan, maar wanneer Arib deze werkwijze zou hanteren, zou de Elsevier vol staan met harde woorden. Maar goed, wij zijn Den Haag niet en lokaal vertrouw ik erop dat samenwerken mogelijk is als de wil er is en ik kijk het dan ook echt naar uit om samen met de SGP en andere partijen de uitvoering en de resultaten in de participatiewet op een sociale manier te verbeteren zodat boze inwoners gelukkiger worden.

De voorzitter: Mijnheer Kranendonk. Uw zin is echt veel te lang. Daar breek ik even in.

Mevrouw Ripmeester: Knap hè?

De voorzitter: Mijnheer Kranendonk.

De heer Kranendonk: Voorzitter, dank u wel. Ik wou een punt van orde maken. Ik wil niet werk en privé hier gaan door mekaar gaan zitten mengen. Ik zit hier als raadslid voor Ridderkerk en daar wil ik ook op aangesproken worden.

De voorzitter: Oké. Ik kan hem niet helemaal plaatsen.

De heer Kranendonk: Voorzitter, een goed verstaander heeft een half woord nodig. Ik denk dat dat voldoende was.

De voorzitter: Ja, ja, ja. Daarom zeg ik ook het woord helemaal erbij. Mevrouw Fräser. Of wou mevrouw Ripmeester er nog op reageren? Mevrouw Fräser, ga uw gang.

Mevrouw Fräser: Dank u, voorzitter. Het is natuurlijk goed om te horen en dat kan ik net als de andere of tenminste de eerdere woordvoerders ook zeggen dat er werk gemaakt wordt van werk. Daar komt het eigenlijk wel op neer. Eén opmerking viel mij op van de wethouder. Hij geeft aan, we hebben nu in beeld wie er allemaal klaar zijn voor een baan en daar gaan we mee aan de slag. Ik zou toch daarvoor ... ik vind dat goed. Dat is natuurlijk prima, maar ik zou er ook voor willen pleiten en sterker nog heel ... ja met heel veel passie voor willen pleiten om juist ook die mensen te benaderen die wat een ... die wat meer afstand hebben tot de arbeidsmarkt. Het is nou juist die groep die onze hulp heel hard nodig heeft. Het is nou juist die groep die waar we ... waar over het algemeen van gezegd wordt nou ja goed we focussen ons eerst op het laaghangend fruit en daarna komt de rest wel en dan blijkt in de praktijk dat daar niks van terecht komt. Dus mijn pleidooi en ik hoop dat anderen in deze raad dat onderschrijven en dat ook in hun tweede termijn willen meenemen om juist die mensen ook te proberen te benaderen en daar echt op in te zetten en echt alles op alles te zetten om die mensen ook een kans te geven. Niet alleen aan het werk te helpen dat ze in beweging komen, maar het gaat om kansen bieden. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Kayadoe.

Mevrouw Kayadoe: Leefbaar Ridderkerk heeft nog niet aangegeven of ze wel of niet mee zouden willen gaan met het amendement en Leefbaar Ridderkerk wil graag mededelen dat zij meegaan met dit amendement. En daar wou ik het bij laten, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-Ter Beek: Fijn dat de wethouder actief aan de slag gaat. Wat ik nog niet heb gehoord is de toezegging, de gevraagde toezegging om de lijst methoden en middelen op te nemen in een startnotitie waarbij dan aangegeven wordt wat kansrijk lijkt te zijn. Dank u.

De voorzitter: Mijnheer Los.

De heer Los: Voorzitter, vol verwachting klopt ons hart. Wij gaan ervan uit dat het college hard aan de slag gaat. Wij vinden wel het amendement een aanvaardbare zaak. Punt e wordt er nog aan toegevoegd en ja ik zou zeggen punt f en g zou je er ook nog aan toe kunnen voegen. Dat doet mij denken aan de uitspraak van Boerhaave dat eenvoud het kenmerk van het waren is. En voor ons is de eenvoud dat de uitstroom moet groter zijn dan de instroom en mevrouw Kayadoe zei al, het moet nul zijn. Ja een utopie maar best al een goed streven. We moeten zorgen dat de mensen aan de slag kunnen en daar moeten we ons maximaal voor inzetten en daar gaan we voor. We zullen overigens het amendement wel steunen. En dank u wel. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Overheid.

De heer Overheid: Ja dank u, voorzitter. Dank ook aan de wethouder voor het feit dat hij aangeeft dat hier toch denkt ook de actie gaat ondernemen en het CDA ondersteunt ook het amendement van de SGP. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Dank u, voorzitter. De wethouder geeft aan belang te hechten aan goede startkwalificaties. Ons bereiken toch geluiden dat er nu helemaal geen opleidingen worden gegeven. Kan de wethouder toezeggen dat hier op zeer korte termijn wel aan gewerkt gaat worden? Evenals de enigszins dubieuze cursussen voor integratie die gegeven worden waar weinig controle op is, veel geld geïnd wordt en weinig uitkomt. Verder zijn wij gewoon blij dat de wethouder het positief staat tegenover de aanbevelingen die gedaan zijn en wij zien uit naar het nieuwe beleid en kunnen instemmen met het amendement. Dank u.

De voorzitter: Gaan we nog één keer naar de wethouder.

De heer Franzen: Ja dank u, voorzitter. Ja even kijken. Ja de Partij van de Arbeid zei het heel mooi. We moeten lokaal samenwerken aan dit onderwerp. Ik kijk er ook naar uit om met uw raad ja deze uitdaging aan te gaan op dit onderwerp en zoveel mogelijk mensen naar werk te begeleiden waarbij inderdaad de kanttekening is dat ook vrijwilligerswerk gelijk is aan werk. Het gaat erom dat je meedoet. Job Readiness kwam aan de orde, we hebben iedereen inderdaad geïnventariseerd die klaar is voor een baan. Die wordt ook geholpen. Vervolgens werd aandacht gevraagd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, om die niet achter te laten. We hebben iedereen gesproken. Dat onderscheid is er niet en we zetten natuurlijk ook in op ... om mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt dichterbij de arbeidsmarkt te brengen, we hebben ... de Rekenkamercommissie heeft ook geconcludeerd dat er geen onderscheid was in doelgroepen. Dat was er niet en dat is er de komende tijd ook niet, tenzij de raad anders besluit bij het nieuwe beleidskader maar daar ga ik voorlopig niet vanuit.

De voorzitter: Mevrouw Van Nes-de Man.

Mevrouw Van Nes-de Man: Bij het kijken naar werk en mensen die job ready zijn, wordt daar ook gekeken of mensen gelijkwaardig werk krijgen?

De heer Franzen: Ja ik wacht op ... oh oké, excuus. Ja kijk werk is ... werk, vrijwilligerswerk, eventueel zorgtaken of een andere ja functie in de maatschappij dat is wat ons betreft allemaal gelijkwaardig. Er wordt gekeken naar wat kan iemand, wat zijn iemands talenten en daar moet het op aansluiten. Het criterium is dat iemand mee kan doen, met ons ja want zo zijn we als ja als groep mensen aan elkaar eigenlijk aan elkaar verplicht. Er werden nog wel twee toezeggingen gevraagd. Onder andere van de ChristenUnie om bepaalde aanbevelingen mee te nemen en ook Burger op 1, welke instrumenten zijn nou ingezet. Ja dat ... het is ook een aanbeveling van de Rekenkamer om dat soort dingen mee te nemen. De bestuursrapportage. Dus die gaan gewoon gebeuren dus dat ja hoeft dat nu niet toe te zeggen.

De voorzitter: Mevrouw De Wolff.

Mevrouw De Wolff-Ter Beek: Ik doel eigenlijk op de lijst die er straks gaat komen als het amendement wordt aangenomen waarbij er gekeken wordt wat er werkt of niet werkt en dat dat zichtbaar wordt in de startnotitie en daar wil ik graag een toezegging op. Anders ben ik bang dat het straks een losstaande lijst gaat worden wat een mooi overzicht is maar waar we verder niet concreet mee aan de slag gaan. Vandaar die toezegging gevraagd.

De heer Franzen: Ja. Bij die startnotitie is ook ... moet ook inderdaad aangegeven worden welke instrumenten er zijn. Zo lees ik ook de aanbevelingen. Dus dat er inzicht wordt geboden bij de startnotitie.

De voorzitter: Wij komen tot stemming. Om te beginnen over het amendement. Ik zal nog eventjes het samenvatten zodat de geachte kijker het ook kan volgen. De raad wordt voorgesteld het college tevens te verzoeken in de startnotitie aan te geven dat in het beleidskader inzicht wordt gegeven in de methoden en/of middelen die concreet kunnen bijdragen aan het aantal klanten dat terugkeert op de arbeidsmarkt of op een andere wijze participeert in de samenleving. Dat is een samenvatting van het amendement. Om toe te voegen punt 3e. Stemverklaringen? Mijnheer Van der Spoel van de VVD.

De heer Van der Spoel: Ja voorzitter, gezien de opmerking van de heer Kranendonk zojuist kan ik natuurlijk niet achterblijven om deze keer geen stemverklaring te geven dus daar komt ie. De VVD schrijft niemand af. Wat ons betreft, iedereen doet ertoe en iedereen doet mee. Dit amendement ziet erop dat daar maximaal op wordt ingezet dus zullen wij het amendement steunen. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er nog meer stemverklaringen? Zijn er fracties die geacht worden tegen het amendement te zijn? Dat is niet het geval. Dan is het amendement unaniem aangenomen. Gaan we naar het geamendeerde besluit, aangevuld met punt 3e. Zijn er stemverklaringen over dit besluit van de raad? Stemverklaringen. Geen stemverklaringen. Zijn er tegenstemmen? Dan is ook dit unaniem aangenomen.

10. Afdoening raadstoezeggingen 1e Tussenrapportage 2019

De voorzitter: Gaan we naar agendapunt 10. De afdoening van de raadstoezeggingen in de 1^e Tussenrapportage 2019 ligt voor ter vaststelling, zijn er stemverklaringen? Zijn er tegenstemmen? Vastgesteld.

a. Afscheid de heer Van der Spoel

Komen we bij agendapunt 10a ofzo. Daarvoor ga ik naar het spreekgestoelte. Dat is het agendapunt afscheid van mijnheer Van der Spoel. Moet je wel een beetje aan kunnen kijken. Je vader en moeder zijn er, Louis, heb je het gezien? Wat fijn dat u er bent, vader en moeder van Louis. Super. Staat hier allemaal niet eens. Hier staat wel, aan het eind van deze raadsvergadering gaan we afscheid nemen van Louis van der Spoel. Dat afscheid, Louis, komt aan deze kant van de tafel als een totale verrassing en ik sluit niet uit dat dat ook bij velen van u zo is overgekomen. En dat siert jou, en dat siert jouw fractie en je partij. Het is

tegenwoordig helaas weinigen in de politiek gegeven om op zo'n correcte en zuivere wijze een wisseling van de wacht te regelen. Louis, je bent raadslid sinds je beëdiging in de raadsvergadering van 14 april 2003 toen je tussentijds de heer René Bleijerveld opvolgde. Voor deze voormalige wethouder was het wennen om weer raadslid te zijn en dan ook nog in de duale stelsel. Voor jou is dat gewijzigde stelsel nooit een probleem geweest. Menigmaal beriep je je op dit stelsel en volgens sommigen niet altijd terecht. Flitsen allemaal herinneringen door je hoofd. Sinds 2006 ben je voorzitter van de fractie van de VVD. Onder jouw leiding een hechte club waar naast het serieuze ook altijd aandacht was voor de humor, ook in de politiek zo brood nodig die humor. Edward en jij hebben een buitengewoon goede verstandhouding met elkaar, zo vertelde Edward mij en hebben veel waardering voor elkaar en jullie vinden het daarom niet nodig dat Edward in een aparte eigen bijdrage dat nog eens moet benadrukken. Dat mag ik namens hem doen. Edward en jij hebben achter de schermen vaak met respect voor elkaar stevige debatten gevoerd om tot eensgezinde en goed onderbouwde standpunten te komen. Edward is dankbaar dat jij hem hebt begeleid bij zijn eerste stappen in het raadslidmaatschap. Dat jij al die jaren zijn inspirerende fractiegenoot bent geweest en voor het plezier en de lol die jullie samen door het raadswerk hadden. En Edward niet alleen, maar wij allemaal zullen jouw gedrevenheid, jouw emoties, jouw kennis en de samenwerking met jou gaan missen. De VVD zal haar dank voor jouw inzet later zeker op eigen wijze nog tot uitdrukking laten komen. Zo heb ik mij laten vertellen. Louis, jij was onmiskenbaar een raadslid met een eigen geluid. Je had aandacht voor de staats- en bestuursrechtelijke kanten van ons werk en voor het belang van het zuivere handelen. Je wees ons daar ook op. En daarnaast had je nog een ander eigen geluid, een ideaal geluid, het liberale geluid. In menig betoog heb je dat uitgedragen. In een politiek landschap dat zo versnipperd is, wordt het alleen maar belangrijker een eigen ideale onderscheidende geluid te laten horen. Jouw optreden in ons midden kenmerkte zich door ervaring, dossierkennis en gedrevenheid en soms was het emotioneel. Dat gaf je dan vaak zelf ook aan en dat was voor anderen soms lastig om mee om te gaan. Dat was het ook wel eens voor mij. Voor mij persoonlijk. Maar waar jij zo ijzersterk in bent, je kwam het altijd uitpraten en dat kwam ook altijd weer goed. Jouw optreden was een optreden waarmee we vergroeid zijn geraakt en dat we nu zullen gaan missen. Je bent echt een politicus genoeg en een realist. Er is een tijd van komen en er is een tijd van gaan. De Koning is dood, lang leve de Koning en jouw zetel zal weer op geheel eigen wijze ingevuld gaan worden door Ilse Verdiesen en de raad neemt daar op 17 oktober daarover een beslissing. Dat je sinds mei 2014 door de raad bent aangewezen als eerste vervanger van mij als raadsvoorzitter was zeer zeker ook een erkenning vanuit de raad voor jouw kwaliteiten. Het is niet heel vaak voorgekomen, maar als ik er niet bij kon zijn was jij voorzitter van de raad. En je droeg dan ook de keten als een echte burgemeester en zo zag het er ook uit. Fijn om te zien hoe trots je daarop was en dat is terecht, ik ben het ook. En ik heb het even vast laten leggen, Louis, zodat je dat ook nooit meer kan vergeten. Ik zal het even laten zien. Ik heb het zorgvuldig ingepakt. Kijk. Je krijgt hem zo, want ik ben nog lang niet klaar. Ik vind het zelf een prachtige foto. Hij hangt ook in mijn kamer, maar niet op canvas maar gewoon plat. Louis, als mens hebben we je leren kennen als een levensgenieter. Een borreltje en een sigaartje op z'n tijd. Een familiemens. Trots op zijn ouders, daarom is het ook zo ongelooflijk fijn dat u er bent. Trots ook op je zussen en hun kinderen. We hebben het vaak van je mogen horen. En bij een afscheid als dit geeft de raad altijd een schaal. Hij staat hier. Die schaal wordt letterlijk op handen gedragen. Die handen symboliseren de inwoners die wij in deze zaal vertegenwoordigen. De handen ook van je eigen kiezers en de handen van de mensen die je lief zijn en in het leven om jou heen staan. Maar voor een raadslid als jij is er nog iets en dan moet ik even iets voor doen. Ogenblikje alstublieft. Zo vertegenwoordig ik zijne Majesteit onze Koning. Voor je langdurige inzet als raadslid en daarmee voor de Ridderkerkse gemeenschap heeft het onze Majesteit de Koning behaagd je te benoemen tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Applaus. De versierselen die ik je zo zal opspelden bekronen je raadslidmaatschap waaraan nu een einde komt. Louis, namens ons allemaal, dank voor je inzet en voor wat je ons en de Ridderkerkse samenleving hebt gegeven. Veel liefs en vooral heel veel gezondheid voor de toekomst. Het ga je goed. Kom naar voren en dan kan ik je de versierselen opspelden. Dit is hem, dames en heren. Blijf maar daar, ik kom naar het midden, naar jou toe. Dan is dat dan ook een einde aan mijn speech. Ik ga je deze ophangen. Er zit ook een heel handboek bij hoe je dat precies moet doen met een draaginsigne en weet ik het wat. Een doosje en ... zo nog een

groter doos waar dat allemaal in staat, maar deze mag je de hele dag ophouden. De hele dag. Anders mag je hem alleen maar op je zondagse pak. Dat heb je nu aan, maar je mag hem vanavond ook op je pyjamajasje spelden. Het woord is voor de allerlaatste keer in deze raad, Louis van der Spoel, VVD.

De heer Van der Spoel: Dank u wel, voorzitter. Voordat ik mij tot iedereen richt, wil ik via u zijne Majesteit de Koning dank zeggen voor de versierselen die u mij zojuist hebt opgespeld en het spreekt voor zich dat ik hem zelf daar ook van in kennis zal stellen. Voorzitter, geachte collega raadsleden, geachte leden van de griffie, geacht college, geachte medewerkers van de gemeente Ridderkerk, ambtelijke ondersteuning vind ik altijd zo magertjes, geachte leden van de lokale pers, lieve familie, vrienden, bekenden, beste aanwezigen. Voorzitter, ik dank u voor de woorden die u tot mij gericht heeft. Ik was er even stil van en dat weet u, dat gebeurt me toch echt niet zo vaak en u had het over correct en zuiver handelen. Dat heeft u in uw speech benoemd en ik denk dat het daar ook om gaat want je hebt nu eenmaal in deze maatschappij een voorbeeldfunctie als raadslid en dat moet je ook vorm en inhoud aangeven. Emotioneel, ja voorzitter, dat klopt. En dan botste het wel eens even, maar mijn moeder zou zeggen ja er staan een kop op en maar zoals u dat ook zei, het werd altijd uitgepraat en we begonnen weer gewoon bij nul en zo hoort dat ook. De foto die u heeft laten maken en zo mooi hier ligt, ja ik was daar zeer trots op dat, en dat heb ik ook in mijn afscheidsbrief aangegeven, dat ik dat de raadsleden mij dat gegund hebben en dat was een genot om dat te mogen doen. Dan kom ik op de speech die ik een beetje zelf voorbereid heb, voorzitter. En dan begin ik met hetgeen mij drijft als liberaal. Koste wat kost je vrijheid bewaren, je vrijheid van beweging, je vrijheid van denken, je vrijheid van dromen, je vrijheid van hopen. Je telkens losmaken van wat je gevangen houdt. Denkbeelden, verwachtingspatronen, vanzelfsprekendheden. Je vleugels uitslaan, de ruimte kiezen. Steeds vitaler zul je zijn. Steeds weerbaarder. Steeds menselijker. Eén die zich niet verlaat leven. Een die zelf leeft. Zoals gezegd, dat is en was en zal mijn liberale drijfveer blijven en het is misschien een beetje raar dat ik zeg waar die tekst vandaan komt. Die tekst die stond op een rouwkaart en de auteur ervan, dat heb ik aan de kinderen gevraagd van die mevrouw die overleden was, is niet bekend maar dat is waarschijnlijk hun moeder geweest dus ik vermoed dat de overbuurvrouw van mijn vader en moeder deze woorden geschreven heeft en daardoor laat ik mij leiden. Voorzitter, ik ben een bevoorrecht mens en sommigen zullen zeggen, en een lastig mens. Ja voorzitter, dat klopt. Maar als je van vele honderden kiezers het vertrouwen krijgt, dan moet je voor jezelf de lat hoog leggen. Het gaat er immers om het beste en bij voorkeur de meest liberale oplossing te realiseren. Vrijheid, ja. Vrijblijvendheid, nee. Voorzitter, ik ben een bevoorrecht mens. Zoals u gezegd heeft, met fractiegenoten die hard werken. Sommigen zijn ons helaas ook veel te jong ontvallen. Ja en Edward Piena, dat is een geval apart. Dat hoef ik hier niemand te vertellen. Maar hij legde de lat zelf ook altijd heel erg hoog en dat was een genot om met hem te werken. Binnen de VVD lopen de onderwerpen niet van het wordt politiekgevoelig dus de fractievoorzitter voert het woord, nee degene die het beste thuis is in het onderwerp die voert het woord en daar werd wel eens wat vreemd tegenaan gekeken. Zoals gezegd, Edward voert vandaag het woord niet want we weten wat we aan elkaar hebben. We weten dat we een buitengewoon goede verstandhouding hebben en waarderen elkaar. We hebben veel lol, maar was er ... we zijn erg betrokken, want welke gekken zitten tot 1/2 uur 's nachts na een raadsvergadering met elkaar te bellen om toch nog even de raad te evalueren? En in de fractie waren er stevige debatten, waren het er lang niet altijd met elkaar eens maar met respect voor elkaar en elkaar overtuigend van argumenten juist in het debat. Dat was denk ik onze kracht zodoende kwam dan de beste oplossing uit en die werd door ons allen dan gedragen. Beste Edward, ik raak je kwijt als fractiegenoot maar ik heb er een vriend voor het leven bij en er met niet nader te noemen burgemeester zeg ik hoe mooi is dat zegt ie altijd. Voorzitter, ik ben een bevoorrecht mens dat ik dit alles namens de VVD heb mogen doen. Dankzij de VVD heb ik mij kunnen ontwikkelen als politicus en als persoon. Ik ben dankbaar dat Hans van den Broek en Ronald de Rooij van het secretariaat van de VVD aanwezig zijn omdat zij mij daar altijd in gestimuleerd hebben. Voorzitter, ik ben een bevoorrecht mens met familie en vrienden die altijd begrip hadden als ik weer eens een afspraak moest afzeggen of als ze een weekendje weg wilde moest zeggen dat ik weer eens niet kon omdat ik voor de politiek zaken moest voorbereiden. Bedankt lieve Ronald, bedankt lieve Mark, bedankt lieve Xander, ik ben blij dat ik jullie mijn

vrienden mag noemen. Voorzitter, ik ben een bevoorrecht mens en daar moet u het maar niet kwalijk nemen dat ik daarbij wat emotioneel word want daar kom ik bij de twee belangrijkste mensen in mijn leven. Het zal je maar gebeuren bij je afscheid dat je van de vader van 92 en je moeder van 82 aanwezig zijn en pa, wat zal ma de blaren op de tong hebben moeten praten om je hier te krijgen want en voorzitter, moet u het maar niet kwalijk nemen, wij Spoel'en zijn nogal direct. Al dat geouwehoer en al die poespas, doen we gewoon hè? En ma, als we tegen je zeiden uw zoon die is toch raadslid? Dan zei je altijd ja, en hij moet gewoon naar de wc en hij eet gewoon boerenkool met mosterd. En ik denk dat daar de kiem gelegd is voor het liberalisme. Kijk op niemand neer. Kijk tegen niemand op. Maar waardeer de mensen om wie ze zijn met al hun talenten. En Edward, mag ik het geheim van de columns verklappen? Er ging geen column de deur uit nadat deze aan de kritische blik en dan bedoel ik ook kritische blik van ma was onderworpen. Want als het was ja wel aardig, dan ging ie echt de deur niet uit. Voorzitter, ik ben een bevoorrecht mens. Buitengewoon bevoorrecht dat ik namens zoveel kiezers dit werk heb mogen doen. Bevoorrecht ook met betrokken collega raadsleden en collegeleden, los van politieke meningsverschillen waren er op persoonlijk vlak zeer goede verhoudingen, want bij iedereen staat het belang voor Ridderkerk immers voorop. Voorzitter, ik ben een bevoorrecht mens met Ilse Verdiesen als opvolgster bij wie ook vrijheid en democratie voorop staan. Ik wens haar veel succes toe. Voorzitter, zoals ik begon koste wat kost je vrijheid bewaren. Je vrijheid van beweging, je vrijheid van denken, je vrijheid van dromen, je vrijheid van hopen. Je telkens losmaken van wat je gevangen houdt. Denkbeelden, verwachtingspatronen, vanzelfsprekendheden. Je vleugels uitslaan, de ruimte kiezen. Steeds vitaler zul je zijn. Steeds weerbaarder. Steeds menselijker. Een die zich niet laat leven. Een die zelf leeft. Voorzitter, ik ga het afronden. Ik ben een bevoorrecht mens als dat u nog niet duidelijk was. Ik heb geprobeerd zoals in de eed staat die ik afgelegd heb, mijn plichten als lid van de raad naar eer en geweten te vervullen. Ik ben buitengewoon bevoorrecht dat ik raadslid mocht zijn, dat ik raadslid mocht zijn in de gemeente Ridderkerk en dat ik dat namens de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie, mijn VVD mocht doen met de steun van velen. Het gaat u, het gaat Ridderkerk buitengewoon goed want u weet wat ik altijd zeg, voorzitter, wat is het prachtig om Ridderkerker te zijn. Ik dank u wel.

11. Sluiting

De voorzitter: Ik heb nog wat goed te maken, want je krijgt nog bloemen. Die kom ik je zo brengen. We komen nu aan het einde van deze vergadering. Beneden is er volop gelegenheid voor iedereen om op eigen wijze afscheid te nemen van Louis met een hapje en een drankje en ik moet u verzoeken alles mee te nemen, want dit vertrek gaat op slot en daarmee sluit ik de vergadering en ga ik de bloemen overhandigen aan Louis.